

A ד"ס
Intro

Today we will learn בע"ה of בבא קמא דף ק"ה
Some of the topics we will learn about include.

אין גזילה בפחות משה פרוטה
The Halachos of גזילה do not apply to a stolen item whose value is less than a פרוטה.

The two versions of רב פפא regarding the Mishnah's Halachah of

מחל לו וגו' חוץ מפחות שוה פרוטה בקרן
אינו צריך לילך אחריו

If a person stole someone's item and the גזל forgave the item aside for a small portion worth less than a פרוטה, the גזלן is not obligated to return it to the גזלן.

Does this apply only when

שאינן גזילה קיימת

The actual item no longer exists

Or even when

גזילה קיימת

The actual item that still exists

ר'בא's question of

גזל שתי אגודות בפרוטה

והחזיר לו אחת מהן מהו

If a person stole two bundles that were together worth one פרוטה, and he returned only one bundle, does he need to return the second bundle or not?

B The question of
נשבע עליו מהו

A person stole חמץ and over Pesach it became אסור בהנאה, forbidden in all benefits, and has no value. If the גזלן then swore falsely that he did not steal the חמץ and then admitted to the theft, is he obligated in חומש ואשם or not?

הכופר בפקדון

נעשה עליו גזלן וחייב באונסין

If a person was given an item to guard and he denied possession of the פקדון, but he was not לשקר, he is considered a גזלן in that he is now liable for the item even if it was accidentally ruined.

And

פסול עדות

He is disqualified to testify, because a גזלן is פסול לעדות.

However

בקיימא באגם

כשר לעדות

If the פקדון was not in his possession, but was situated in marshland, he is eligible to testify, and he would be פטור, because he is not considered a גזלן.

הכופר במלוה

כשר לעדות

If a person denied a loan and עדים confirmed that he did owe the money, he is eligible to testify, because he is not considered a גזלן.

A

אין גזילה
בפחות משה פרוטה

מחל לו וגו'
חוץ מפחות שוה פרוטה בקרן
אינו צריך לילך אחריו

גזילה
קיימת

שאינן גזילה
קיימת

גזל שתי אגודות בפרוטה
והחזיר לו אחת מהן מהו

B

נשבע עליו מהו

הכופר בפקדון
נעשה עליו גזלן וחייב באונסין

בקיימא באגם
כשר לעדות

הכופר במלוה
כשר לעדות

1 So let's review ...

The previous Mishnah taught
מחל לו וגו' חוץ מפחות שוה פרוטה בקרן
אינו צריך לילך אחריו

If a person stole someone's item and the גזלן forgave the item aside for a small portion worth less than one פרוטה, the גזלן is not obligated to return this to the גזלן, but rather he keeps it until the גזלן claims it, because there is no גזילה for less than one פרוטה.

The Gemara offers two version of רב פפא's explanation of this Halachah:

1.
רב פפא makes the following distinction

לא שנו אלא שאין גזילה קיימת
אבל גזילה קיימת צריך לילך אחריו
חיישינן שמא תייקר

The Mishnah's ruling is limited to where the actual item no longer exists, and the גזלן does not have to return a payment of פחות משוה פרוטה.

However, if the actual item does exist, the גזלן must return the item to the owner even though he only owes him a portion of פחות משוה פרוטה, out of concern that the item's value might increase, and the portion will become worth a שוה פרוטה.

2.
The second version;

לא שנו גזילה קיימת
ולא שנו שאין גזילה קיימת
אינו צריך לילך אחריו

Regardless of whether the actual item exists or not, the גזלן does not have to return משוה פרוטה, and

לשמא תייקר לא חיישינן

We need not be concerned that the item's value might increase.

=====

1

מלך

מחל לו וגו' חוץ מפחות שוה פרוטה בקרן
אינו צריך לילך אחריו

If a person stole someone's item
and the גזלן forgave the item aside for a small portion
worth less than one פרוטה,

The גזלן is not obligated to return this to the גזלן,
but rather he keeps it until the גזלן claims it,
because there is no גזילה for less than one פרוטה.

1

רב פפא

לא שנו אלא שאין גזילה קיימת
אבל גזילה קיימת צריך לילך אחריו
חיישינן שמא תייקר

The Mishnah's ruling is limited to
where the actual item no longer exists, and the גזלן does not
have to return a payment of פחות משוה פרוטה.

However, if the actual item does exist,
the גזלן must return the item to the owner
even though he only owes him a portion of פחות משוה פרוטה,
out of concern that the item's value might increase,
and the portion will become worth a שוה פרוטה.

2

2

רב פפא

לא שנו גזילה קיימת
ולא שנו שאין גזילה קיימת
אינו צריך לילך אחריו

Regardless of whether the actual item exists or not,
the גזלן does not have to return פחות משוה פרוטה,

And...

לשמא תייקר לא חיישינן
We need not be concerned that the item's value
might increase.

3 The Gemara proceeds with several related rulings and inquiries by רבא:
 אמר רבא
 גזל שלש אגודות בשלש פרוטות
 והוזלו ועמדו על שתיים
 If a person stole three bundles that were together worth three פרוטות, and then their value decreased and they are now worth only two פרוטות;
 אם החזיר לו שתיים
 חייב להחזיר לו אחרת
 Even if the גזלן already returned two bundles, he is still obligated to return the third bundle, even though it is currently not worth a פרוטה, because as Rashi explains
 בשעת הגזילה היו שוה פרוטה
 At the time of the theft this item was worth a פרוטה.

3 *אמר רבא*
**גזל שלש אגודות בשלש פרוטות
 והוזלו ועמדו על שתיים**
If a person stole 3 bundles that were worth 3 פרוטות, and then their value decreased and they are now worth only two פרוטות
**אם החזיר לו שתיים
 חייב להחזיר לו אחרת**
Even if the גזלן already returned two bundles he is still obligated to return the third bundle, even though it is currently not worth a פרוטה.
Because as Rashi explains
בשעת הגזילה היו שוה פרוטה
At the time of the theft this item was worth a פרוטה.

4 רבא asks
 גזל שתי אגודות בפרוטה
 והחזיר לו אחת מהן מהו
 What is the Halachah if he stole two bundles that were together worth one פרוטה, and he returned only one bundle, does he need to return the second bundle or not?
 Do we say
 השתא ליכא גזילה
 The גזלן does not possess a גזילה of a פרוטה anymore, and the חיוב השבה was fulfilled.
 OR we say
 הא לא הדר דהואי גביה
 The גזלן did not return the גזילה of a פרוטה to the owner, and the חיוב השבה was not fulfilled.
 The Gemara concludes
 אף על פי שגזילה אין כאן
 מצות השבה אין כאן
 The גזלן is not obligated to return the second bundle; however the Mitzvah is not fulfilled unless he does return it.
 =====

4 *רבא*
**גזל שתי אגודות בפרוטה
 והחזיר לו אחת מהן מהו**
Do we say
השתא ליכא גזילה
The גזלן does not possess a גזילה of a פרוטה anymore, and the חיוב השבה was fulfilled.
Or do we say
הא לא הדר גזילה דהואי גביה
The גזלן did not return the גזילה of a פרוטה to the owner, and the חיוב השבה was not fulfilled.
**אף על פי שגזילה אין כאן
 מצות השבה אין כאן**
The גזלן is not obligated to return the second bundle; however the Mitzvah is not fulfilled unless he does return it.

5 דף צ"ו asks regarding the Halachah in the Mishnah on ע"ב גזל חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך

If a person stole חמץ and over Pesach it became אסור בהנאה forbidden in all benefits, and has no value, he may return the item as is to the owner.

נשבע עליו מהו

What is the Halachah if the גזלן swore falsely that he did not steal the חמץ and then הודה, he admitted to the theft, is he obligated in חומש ואשם or not?

Do we say

כיון דאי מיגנב בעי שלומי ליה ממונא קא כפר ליה

His שבועה is considered to be a denial of a monetary claim, because had the חמץ been stolen from the גזלן, משלם כשעת הגזילה

He would have to pay its original worth to the owner. Therefore,

חייב בחומש ואשם

OR we say

השתא מיהת הא מנח ועפרא בעלמא הוא ולא כפר ליה ממונא

His שבועה is not a denial of a monetary claim, because the חמץ currently has no value, and the גזלן can return it as is. Therefore,

פטור מחומש ואשם

5

גזל חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך

If a person stole חמץ and over Pesach it became אסור בהנאה, and has no value, he may return the it as is to the owner.

נשבע עליו מהו

What is the Halachah if the גזלן swore falsely that he did not steal the חמץ, and then admitted, is he obligated in חומש ואשם or not?

<p>Do we say</p> <p>כיון דאי מיגנב בעי שלומי ליה ממונא קא כפר ליה</p> <p>His שבועה is considered to be a denial of a monetary claim, because had the חמץ been stolen from the גזלן, משלם כשעת הגזילה</p> <p>He would have to pay its original worth to the owner. Therefore,</p> <p>חייב בחומש ואשם</p>	<p>Or do we say</p> <p>השתא מיהת הא מנח ועפרא בעלמא הוא ולא כפר ליה ממונא</p> <p>His שבועה is not a denial of a monetary claim, because the חמץ currently has no value, and the גזלן can return it as is. Therefore,</p> <p>פטור מחומש ואשם</p>
---	---

6 The Gemara says however, according to רבה there is no question, because he says in the following case;

שורי גנבת, והוא אומר לא גנבתי

מה טיבו אצלך, שומר חנם אני עליו

If someone claimed that a person stole his ox. The person responded I did not steal it, but rather I was guarding it for you, and he was נשבע לשקר and then later was מודה;

חייב

שהרי פטר עצמו מגניבה ואבידה

He is liable for חומש ואשם. Although his שבועה was not a denial of the actual ox from its owner, nevertheless, he is חייב, since through the שבועה that he's a שומר and not a גזלן he would be exempt had the ox been lost or stolen, the שבועה is considered a denial of ממונא, a monetary claim.

And accordingly regarding הפסח חמץ, even though the שבועה was for an item that has no value, he is חייב because

כיון דאי מיגנב בעי שלומי ליה ממונא קא כפר ליה

Since if the חמץ would have been stolen from the גזלן he would need to pay its original value, the שבועה is considered a denial of ממונא.

6

According to רבה there is no question, because in the following case...

שורי גנבת, והוא אומר לא גנבתי מה טיבו אצלך, שומר חנם אני עליו

If someone claimed that a person stole his ox. The person responded I did not steal it, but rather I was guarding it for you, and he was נשבע לשקר and then later was מודה;

חייב

שהרי פטר עצמו מגניבה ואבידה

He is liable for חומש ואשם. Although his שבועה was not a denial of the actual ox from its owner, nevertheless, he is חייב, since through the שבועה that he's a שומר and not a גזלן he would be exempt had the ox been lost or stolen, the שבועה is considered a denial of ממונא, a monetary claim.

7 The Gemara however mentions a contradicting Braisa regarding the same case of שורי גנבת, והוא אומר לא גנבתי מה טיבו אצלך, שומר חנם אני עליו פטור
 He is exempt from חומש ואשם, because the Pasuk states וכחש בה
 He denied the actual item; פרט למודה בעיקר
 This excludes one who admits to possession of the actual item, but denied it only regarding a possible future claim.

The Gemara answers:
 The Braisa refers to a case of דקאמר ליה הילך The ox was at hand and the owner was told to take it, in which case there is no possibility for גניבה. Therefore, the שבועה was not for ממונא.
 While רבה refers to a case of דקיימא באגם The ox was away in the marsh, and the גזלן first needs to retrieve it, in which case there is a possibility for גניבה. Therefore, the שבועה was for ממונא.
 =====

7
ברייא
שורי גנבת, והוא אומר לא גנבתי מה טיבו אצלך, שומר חנם אני עליו פטור
He is exempt from חומש ואשם, because the Pasuk states
וכחש בה
He denied the actual item;
פרט למודה בעיקר
This excludes one who admits to possession of the actual item, but denied it only regarding a possible future claim.

The Braisa refers to a case of
דקאמר ליה הילך
The ox was at hand and the owner was told to take it, in which case there is no possibility for גניבה. Therefore, the שבועה was not for ממונא.

While רבה refers to a case of
דקיימא באגם
The ox was away in the marsh, and the גזלן first needs to retrieve it, in which case there is a possibility for גניבה. Therefore, the שבועה was for ממונא.

8 The Gemara continues

אמר רב ששת
הכופר בפקדון
נעשה עליו גזלן וחייב באונסין
If a person was given an item to guard and he denied possession of the פקדון but he was not נשבע לשקר, he is considered a גזלן in that he is now liable for the item even if it was accidentally lost or damaged. The Gemara supports this from a Braisa which states

וכחש בה
למדנו עונש
The word וכחש in the Pasuk teaches that if a person only denied possession, he is liable for a punishment;

לעונש ממון
This refers to a monetary punishment, as the Pasuk afterward states

והשיב את הגזילה
As Rashi explains
קמה ליה ברשותיה

משעת וכחש עד דעביד השבה
He becomes liable for the item from when he made the הכחשה until he returns the item to its owner.

And accordingly
הכופר בפקדון פסול עדות

If he denies possession of the פקדון, and עדים confirmed that the פקדון was in his possession, he is disqualified to testify, because a גזלן is פסול לעדות.

However,

בקיימא באגם כשר לעדות
If the פקדון was not in his possession, but in the marsh, he is eligible to testify and he would be פטור באונסין, because he is not considered a גזלן;

דסבר אשתמיטנא ליה אדאזילנא ומייתינא ליה
As he only meant to evade the owner to gain some time so that he can go and retrieve the item.

8

אמר רב אלח

הכופר בפקדון נעשה עליו גזלן וחייב באונסין

If a person was given an item to guard and he denied possession of the פקדון but was not נשבע לשקר, he is considered a גזלן in that he is now liable for the item even if it was accidentally lost or damaged.

The Gemara supports this from a Braisa which states

וכחש בה
למדנו עונש

The word וכחש in the Pasuk teaches that if a person only denied possession, he is liable for a punishment;

לעונש ממון

This refers to a monetary punishment, as the Pasuk states

והשיב את הגזילה

As Rashi explains

קמה ליה ברשותיה

משעת וכחש עד דעביד השבה

He becomes liable for the item from when he made the הכחשה until he returns the item to its owner.

And accordingly

הכופר בפקדון פסול עדות

If he denies possession of the פקדון, and עדים confirmed that the פקדון was in his possession, he is disqualified to testify, because a גזלן is פסול לעדות.

However,

בקיימא באגם כשר לעדות

If the פקדון was not in his possession, but in the marsh, he is eligible to testify and he would be פטור באונסין, because he is not considered a גזלן;

דסבר אשתמיטנא ליה אדאזילנא

ומייתינא ליה

As he only meant to evade the owner to gain some time

so that he can go and retrieve the item.

9 And for this reason רב אידי says

הכופר במלוה
כשר לעדות

If a person denied a loan and עדים confirmed that he did owe the money, he is eligible to testify, because he is not considered a גזלן, as Rashi explains

רוצה לדחותו עד שתשיג ידו

He only meant to delay the מלוה, to gain some time until he can repay the money.

9

And for this reason רב אידי says

**הכופר במלוה
כשר לעדות**

If a person denied a loan

*and עדים confirmed that he did owe the money,
he is eligible to testify, because he is not considered a גזלן,*

As Rashi explains

רוצה לדחותו עד שתשיג ידו

*He only meant to delay the מלוה,
to gain some time until he can repay the money.*